

દયાળુ બ્રિટન (રાજ્ય ભક્તિ.)

સોના ચાંદી અને ઝવેરાતના
દાગીના

આપરનારાઓને ખુશ ખબર.

સુધરેલી સીસ્ટમ મુજબ સોના ચાંદી અને ઝવેરાતના ઉત્તમ ફેશન મુજબના દાગીનાઓ બનાવનાર અને વેચનાર આખા જુજરાતમાં વીશ્વાસપાત્ર ઠેકાણું છે કે જ્યાં આગળ ફક્ત મજુરી કાપી સોનાના નાણાં પાછા આપવાની લેખીત ગેરંટી મળે છે અને ઓઈરોની બોળી ધમાલમાંથી નીચમિત રીતે ઓઈરો પસાર કરવામાં આવે છે.

ધી માણેકચોક જવેલરી માર્ટ.

માલીક સોની કનૈયાલાલ મોતીલાલ.

ડે. સાંકડીશેરીના નાકે,

ફા. નં. ૧૮૪૭—અમદાવાદ.

જાહેર ખબર.

ચળવંશી દેવતાઈ દરેક દરદની પેટ દવાઓ તૈયાર છે.

વસંત કુમારી-સંગ્રહી કોલેરા, અતીસાર, પ્રદર અને થતા ક્ષયના વીસ વરસના અનુભવી. કીમત ડાબી ૧ માં ગોલી નંગ ૬૪ ના રૂ. ૫)

અમત્કાર વિના નમસ્કાર નથી. નીતી એજ ઈશ્વર છે.

ચાલુ સમયની મુશ્કેલી દુર થવા માટે નિશ્ચય શોધ.

વિજળીની ઝડપે ડોવત આપનાર એ અમુલ્ય રત્ન.

મદનવિલાસ ટોનીક પીલ્સ. કીમત ડાબી ૧ માં ગોળી નંગ ૫૦ ના રૂ. ૫)

રતીવિલાસ મદીગી લેપ-કીમત શીશી ૧ આઉંસ ૧ ના રૂ. ૫)

આયુષ્ય દર્પણ (મનુષ્ય પોતેજ વૈદ.)

ભયંકર દરદથી કંટાળી નાસીપાસ થએલા અને જીંદગી ગુમાવી બેઠેલા રોગી અને નીરોગી ગરીબ અને તવંગર સર્વને અમુલ્ય તક આપી જીંદગીમાં વૈદ્ય યાને ડાકતરનો કદી ખપ નહીં પડતાં પોતાને સ્થળેબેઠાં દરેક દરદની સગવડ પુરી પાડવા સ્વતંત્રપણે જાણી શકે છે. આવું કીમતી જીજ મુલ્યનું ઉપયોગી પુસ્તક છે જે દવાઓ ત્રાંચવાથી પોતેજ વીનાશ્રમે વૈદ્ય બને છે અને રોગી હોય તે નીરોગીપણું ભોગવે છે અને નીરોગી હોય તે દવા ઉપયોગમાં ભેવાથી દીર્ઘ આયુષ્યવાન થાય છે. કીમત ફક્ત ૦-૪-૬ ટીકીટ બીડવાથી

બુક પોસ્ટથી મળશે.

ઉપરની દવાનું પોષ્ટેજ તથા પેકીંગ } ટી. ડી. એમ. ધન્યન્તરી.
ખર્ચ માફ છે. દીકવાગેટ ટેમ્પલાપોળ } આયુર્વેદિક ફિઝીશિયન
કાળુપુરેડ-અમદાવાદ. } અને ચિકિત્સક.

ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

| ગત્રરત્ન દ પીરત્તમ્ત વમાય

અન્યત્તમ્ત ૫૨૨૮

ગર્ત્તિક

પુસ્તકત્ત નામ દ ૨૧૧૫૩ ૧૧૨૨૧

તિત્ત ૧૫૨:૩.૬૪

દયાળુ પ્રિન્ટન.

—❁❁❁❁—
(રાજ્ય ભક્તિ)

—❁❁❁—

સખી; છપાવી, પ્રસિદ્ધ કરનાર.

ગીરધરલાલ જગજીવનદાસ.

હાલપટેલની પોળમાં; ખારાકવાતી પોળમાં, ઘર નંબર, ૧૪૨૩
અમદાવાદ.

—❁❁❁❁—

આવૃત્તિ ૧ લી.

પ્રત, ૫૦૦

—
પ્રી જ્ઞાનવર્ધક પ્રીન્ટીંગ પ્રેસમાં આદીતલાલ ન્યાલયંદ દોશીએ છાપ્યું.
ડે. ખાડીયામાં કવીશ્વરની પોળ—અમદાવાદ.

—

અમત્ ૧૯૭૧

ઇ. સ. ૧૯૧૪

—

મૂલ્ય ૦-૪-૦

૫૨૨૮

કામના મુખમાંથી બચવા અમૂલ્ય
ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય
ગુજરાતી કોપીરાઈટ-સંગ્રહ

॥ શક્તિસૂચા ॥

અશક્તિથી કમ્મરનો દુઃખાવો, વીર્યાશયના દોષોથી સ્વપ્ના-
વસ્થામાં થતો ધાતુભ્રાવ, ઉપદંશ, (ગરમી) પ્રમેહ જેવા જીવ
લેણ વ્યાધીની રહેલી વિકૃતી, મગજની નબળાઈથી આવતું ચક્કર,
જ્ઞાનતંતુઓની નબળાઈ, તાવની જીજ્ઞા કડકી, ઇંદ્રીની શીથિલતા,
વિગેરે મરણ તુલ્ય થતી વ્યાધીઓના મુખમાંથી બચાવી, શરીર સુંદર
તેજસ્વી, સુદ્રઢ અને નીરાગી બનાવે છે. તેમાં ઉપયોગ રોગી અને
નિરાગી બધાઓ લઈ શકે છે.

ક્રીંમત ગોળી ૫૦ ના રૂ. ૩—૦—૦.

વૈદ્ય ચતુર્ભૂજ દામોદર ઠાકર.

ચિંચણ

પોસ્ટ-તારાપુર.

તાવની રામબાણુ દવા.

ધોળકાના વૈદ શા. ગીરધરલાલની કાહાનજી તાવની રામબાણુ દવાથી કાઢ પણુ જાતનો તાવ ના ઉતરે તો પૈસા પાછા મળશે. આ દવાથી ચોથીઓ તાવ ન ઉતરે એવું સાબિત કરનારને રૂ. ૧૦૦ નું ઇનામ મળશે. ગોળી ૫૬ ની ડબી ૧ ની કી. રૂ. ૧-૦-૦

સી ૮૬ ખાત્રી સિવાય રૂ. ૧૦૦ નું ઇનામ કોણુ આપી શકે?

શાકત સજીવન.

શક્તિ સજીવનમાં શક્તિ લાવવાનો અને શરીર મજબુત કરવાનો ગુણુ નથી એમ સાબિત કરનારને રૂ. ૧૦૦ ઇનામ મળશે.

દરેક જાતની નબળાઈ દૂર કરી બળ અને ધાતુ વધારે છે, વૃદ્ધાવસ્થામાં જીવાની આપે છે, નપુષકપણું તથા ના કૌપતી (નસોની નબળાઈ) દૂર કરે છે, ગોળી ૧૦૦ ની ડબી ૧ ની કી. રૂ. ૨-૮-૦

ધાતુ વિકાર.

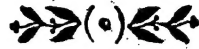
ધાતુવિકાર નામનું પુસ્તક વાંચવાથી થતા ભયંકર રોગથી બચાય છે. શરીર નીરાળી રહે છે રોગીને બચું કરી વૈદ કે ડાકતરનો ખર્ચ પડતો નથી એક પૈસાનું ક્યારે લખનારને મફત મોકલવામાં આવે છે.

અમારા ઔષધાલયમાં તમામ દરદોની દવા થાય છે. અને વેચાતી પણુ મળે છે. પરદેશમાં વી. પી. થી મોકલવામાં આવે છે. દવામંગાવનાર માણુસે પોતાનું સરનામું ચોકસ સારા હરફે લખવું.

વૈદ શા. ગીરધરલાલ કાહાનજી.

મુ. ધોળકા-જી. અમદાવાદ.

આભાર પત્રિકા,

મહેરબાન માનવંતા “ શ્રી દશા માંડલીઆ મોઢ જ્ઞાતિ ઉદય-
ચંદ્ર ” રા. રા. વૈદ્ય, શા. ગીરધરલાલ કાલાનજી ધોળકાવાળા.

ધોળકા જીલ્લે અમદાવાદ.

જ્ઞાતિ દિતમાં તન, મન અને ધન અર્પિ, જશ નામી શ્રેષ્ઠ
જીવન ગાળનારા “ શ્રી મોઢ જ્ઞાતિ શીરોમણી ” જ્ઞાતિ ઉદયને માટે;
આપ “ વીરનર ” ની અનલદ અખંડ ઉદારતા, અયાગચ્રમ, આમહ
અને ખંતથી મોહિત થઈ, સુકીર્ત્તિકાન્તનાં શુભ અખંડ-અમરપદમાં
આ “ જ્ઞાતિ ઉદયચંદ્ર ” નું “ ખીલેલું ગુલાબ ” નહીં કરમા-
યેલું (અખંડ-અમર) કરી, મ્હારા અંતરાત્માને આનન્દિત કરીશ.

વિનંતી.

તા. ૧-૧૧-૧૯૧૪.

અમદાવાદ.

સદાનો આભારી સેવક;

ગીરધરલાલ જગજીવનદાસ.

જસદણવાળા.

વૈદ્ય શા. ગીરધરલાલ કાઢાનજી.
ધોળકા “ગિરિધર” ઔષધાલયના માલિક.

જુની જાણીતી અને નામીયી પેઢી!!!

ધી રાજનગર જવેલરી માર્ટ.

છેલ્લી ફેશનેનો કરવામાં આવેલો વધારો.

સોનાના નાણાં પાછા આપવાની-ગેરંટી

ચક્રુઓને ચમકાવનારું આયના સમાન.

મશીન પોલીશ.

ચાંદીની ફેન્સી ચીજોનો ગંજવર જથ્થો.

બેદદ શરતો ભાવ.

જુજ નફે લાંબુ વેચાણ તેજ સીદ્ધાંત.

ફક્ત એક વખત પધારો-અને ખાત્રી કરો.

માલિક. ભોગીલાલ પુરુષોત્તમદાસ

જવેરી,

નં. ૪૩૧
૪૩૨ રીચીરોડ-અમદાવાદ.

રાજ્યગીત.

રાગ કલ્યાણ.

શ્રી રાજન જ્યોર્જને, પ્રિય પ્રભુ તમે.

મંગલકારી, મૂગટધારી, રાખજો સદા, સમે.

હિન્દનાં હિતની ચિત્તમાં ઉર્મિ, રાખો છો રક્ષણહાર.

અમ સુભાગ્ય ઉડા ખીજને, ઉગાડ્યા તારણહાર.

શ્રી રાજન.

પૂરણ પ્રેમથી પ્રીત આણીને, પાળ્યાંછે પરમેશ;

અતિ આનંદકારી, સદાસુખકારી, ઉજવળ અમર હમેશ. શ્રી રાજન.

અમ ઉદયને કારણે પીતા, અતિ શ્રમ સહ્યો તન, મન, ધન.

મંગલ મૂર્તિ, સોમ્ય સૂર્તિ, ધન્ય ધન્ય જ્યોર્જ રાજન. શ્રી રાજન.

અતિ માયાળુ, અધિક દયાળુ, અખંડ ઉજવળ ઉદાર.

ગીરધરની પ્રભુ પ્રાર્થના, જ્ય જ્ય રાજન જ્યોર્જ રક્ષણહાર. શ્રીરાજન.

હરસ મસાના રોગને નાબુદ કરનાર પ્રસિધ્ધ પામેલું
દવાખાનું.

વાડ કાપ આગ અગન અને ખીજ કાંઈ નોખમકારી તકલીફ
વગર હજીને દરદીઓ સારા થયા છે. અને આ રોગ નાબુદ થયાના
ધણા દાખલા મોળુદ છે. જહાર ગામ પણ જવામાં આવે છે; સિરાણ
દરેક રોગોના અસરકારક ઇલાજ ધણી સંભાળ પૂર્વક ખાત્રીથી
કરવામાં આવે છે.

સાંકડીશેરી ૧૭૦૫

અમદાવાદ.

ડી. એલ. અધ્યાપ.

અર્થજ્ઞ પત્રિકા.

મહેરબાન માનવતા સુકીર્તિકાન્ત વીરરત્ન રાં રાં શેઠ
શ્રી દેવચંદ દામજી કુંડલાકર.

અધિપતી-“ જૈન. ”

(કાઠિયાવાડ) ભાવનગર.

આપની સાદાઈ, ભલાઈ, દીર્ઘદક્ષતા, ઉદારતા, સુવિચારો,
વિવેક ઇત્યાદિક અનેક સુવંકરોથી મોહિત થઈ; “ જૈન

પત્રનું પૂનઃ ઉચ્ચ જીવન પ્રગટાવી, ”

--“ જૈન પત્રને શ્રેષ્ઠ, સર્વોત્તમ અને

દિવ્યમાણીરૂપ ” દીપાવનારા આપ “ બાહોશ

ચિરેન્દ્ર ” ને “ અખંડ--અમર ” અવલો-

કવા, આ “ પ્રેમપૂજ્ય ” “ માણીમાળ ” અર્પિ

આનન્દિત થઈશ.

વિનંતી.

તા. ૧-૧૧-૧૯૧૪.

હૃદયનું બાળ.

અમદાવાદ.

ગીરધરભાઈ જગજીવનદાસ.

જાહેર ખબર, સર્વે સદગૃહસ્થાને ખુશખબર.

થોડે પૈસે ઘણો લપકા કરવો હોય તો નીચેની હકીકત ધ્યાન દઇને વાંચો.

૧ અમારી દુકાનેથી વરધોડામાં વપરાતી જુદી જુદી જાતની રજવાડી પાંદડીઓ તેમજ જામા, કોટ, પાટલુન, ઝીક સીલીકના તથા સાફા વિગેરે ભાડે તથા વેચાતાં મલશે.

૨ કોઇપણ ગૃહસ્થને ઘરની પાંદડી બંધાવવા મરજી હશે, તેને થોડી કીંમતે મુક્તસર બાંધી આપવામાં આવશે.

૩ નાટક કંપનીના ઉપયોગમાં આવે એવી પાંદડીઓ તેમજ પરીઓના તાજ, દાગીના વગેરે ભાડે તથા વેચાણ મળશે.

૪ અમારી દુકાને રામચીલાના મુગટો તથા મોરા તથા માથાની વીંગો તથા દાઢી મુઠો વિગેરે અમારે ત્યાંથી વેચાતા તથા ભાડે મળશે.

૫ ઠાકોરજી સારું રજવાડી પાંદડી તથા કલગીતુરા પથુ તૈયાર કરી આપવામાં આવશે.

૬ બહાર ગામના વેપારીઓને પથુ પાંદડીઓ, કોટ, પાટલુન, જામા વિગેરે સારી સગવડથી વેચાતા તથા ભાડે આપવામાં આવશે. માટે એક વખત મંગાળી ખાત્રી કરશો. બહાર ગામના ઓર્ડરો ઉપર પુરતું ધ્યાન આપવામાં આવે છે. માલ વી. પી. થી મોકલવામાં આવશે.
મલવાનું ઠેકાણું,

૭. કપુરચંદ બુરાભાઈ શેન્સી ડ્રેસવાલા.

૮.-નીચીરોડ પુલ નીચે પતાસાની પોળ પાસે નં ૪૭૮ અમદાવાદ.

હંકર કપુરચંદ ભુરાભાઈ ટ્રેન્સી ફેસવાળા.
કેં કાળુપુર પુલ નીચે દુકાન નં. ૪૭૮ અમદાવાદ.

દયાળુ ખ્રિટન.

મુકદ્દમ ૧ લું.

ખ્રિટીશ રાજ્યની શરૂઆત.

આપણું દેશ (હિન્દુસ્તાન) માં અકબર આદશાહના વખતમાં ટૉમ્સ સ્ટીવન્સ નામે અંગ્રેજ ઇ. સ. ૧૫૭૬ માં પહેલ વહેલો આવ્યો હતો. ત્યાર પછી ઇ. સ. ૧૫૮૩ માં ન્યુબરી, શીય અને લિડસ નામે ત્રણ અંગ્રેજો આવ્યા. ઇ. સ. ૧૬૦૦ માં લંડનના આશરે સો વેપારીઓએ હિન્દ સાથે વહેપાર કરવાનો ઠરાવ કર્યો. અને રાણી ઇલિઝાબેથ પાસેથી હિન્દમાં વહાણો મોકલવાની રજા મેળવી. તેઓએ “ઇંગ્લિશ ઇસ્ટ ઇન્ડિયા કમ્પની” નામે એક મંડળી સ્થાપી. તે વખતે હિન્દુસ્તાનમાં અકબર આદશાહ રાજ્ય કરતો હતો. ઇંગ્લિશ ઇસ્ટ ઇન્ડિયા કમ્પનીએ ઇ. સ. ૧૬૧૨ માં હિન્દુસ્તાનને પશ્ચિમ કીનારે સુરતમાં માલ રાખવાને એક કોઠી (વખાર) નાખી. ઇંગ્લિશ ઇસ્ટ ઇન્ડિયા કમ્પનીએ એટલો બધો નફો મેળવ્યો

કે તેમનું અનુકરણ કરવા ખીજ અંગ્રેજ વહેપારીઓએ મંડળીઓ સ્થાપી. અને તેઓ હિન્દુસ્તાનમાં વહેપાર કરવા લાગ્યા. અને આખરે બધી મંડળીઓ ઇ. સ. ૧૭૦૦ માં જોડાઈ ગઈ. અને તેનું નામ “ યુનાઇટેડ ઇસ્ટ ઇન્ડિયા કમ્પની ” પાડયું. આ કમ્પનીએ ઇંગ્લાંડના રાજા પાસેથી હિન્દ સાથે વહેપાર કરવાના કુલ હક (મન્દરો) મેળવ્યો,

ત્યાર પછી કેટલાંક વર્ષો વીત્યાબાદ હિન્દમાં અંગ્રેજી રાજ્યનો પાયો નાખનાર, અંગ્રેજી સત્તાનો ઉદય કરનાર વીરપુરુષ (રૉયલ્ટ કલાઇવ) મદ્રાસમાં ઉત્પન્ન થયો. કલાઇવ ચતુર, ધૈર્યવાન, બુદ્ધિશાળી અને શુરો હતો. યુદ્ધ કૌશલ્યની સમ્પૂર્ણ નીપજાતને પામેલા મહાન વીરેન્દ્ર રૉયલ્ટ કલાઇવે અનેક રણસંગ્રામમાં અંપલાવી અતિશય આક્રમક અને મૂંઝવેથીઓને પાર પહોંચાડી, દયાળુ બ્રિટીશ રાજ્યનો, હિન્દી પ્રાંતનો સમ્પૂર્ણ સુખદાઇ, સર્વોત્તમ, સુજાગી સ્તંભ સજ્જડ કર્યો.

“ હિન્દની પ્રાંતનાં ખાસ હિતને માટેજ જન્મેલા જશનામી જીવનપ્રાણ “ રૉયલ્ટ કલાઇવ ” જીગ જીગ અગ્રણિત રહ્યો.

રૉયલ્ટ કલાઇવ પછી ઇ. સ. ૧૭૭૪ માં બૉરન હેસ્ટિંગ્સ ૧ લો ગવર્નર જનરલ થયો. હેસ્ટિંગ્સને અંગાણાનો ગવર્નર નીમ્યા પછી, બે વર્ષે ઇસ્ટ ઇન્ડિયા કમ્પનીએ “ રેગ્યુલેટિંગ એક્ટ ” નામનો કાયદો પસાર કર્યો. જે ધારાની રૂએ અંગાણાના ગવર્નરને આખા બ્રિટીશ હિન્દનો ગવર્નર જનરલ કહેવો. અને તેની નીમણૂક કમ્પનીના હાથમાં નહીં રાખતાં, ઇંગ્લાંડના પ્રધાનના હાથમાં રાખી,

કલકત્તામાં એક સદર અદાલત સ્થાપવી. અદાલતના ન્યાયાધિશોની નીમણુક લંડનના સરકારે પોતાના હાથમાં રાખી, ગવર્નર જનરલને મદદ કરવાને ચાર સલાસદોની એક કાઉન્સિલ નીમી. અને તે સલાસદોની નીમણુક ઇંગ્લાંડની સરકારે પોતાના કાબુમાં રાખી.

વૉરન હેસ્ટિંગ્સ પછી લોર્ડ કાર્નવાલીસ ઇ. સ. ૧૭૮૬ માં ગવર્નર જનરલ થઇને આવ્યો. તેણે “ ટાઇગર આંક માહીસોર ” (ટીપુ સુલતાન) ને ઇ. સ. ૧૭૯૨ માં હરાવી સલાહ કરવાની ફરજ પાડી.

લોર્ડ કાર્નવાલીસ પછી સર જૉન શૌર ગવર્નર જનરલ થઇને હિન્દમાં આવ્યા અને તેમના પછી માર્કવીસ વેલેસ્લી ગવર્નર જનરલ નીમાયા. માનવંતા માર્કવીસ વેલેસ્લી સાહેબે હિન્દની પ્રજાનાં હિતની ખાતર પોતાની દ્રઢતા અને બહાદુરીથી શુરા ટીપુને હરાવી, તેના રાજ્યની વ્યવસ્થા કરી.

માર્કવીસ વેલેસ્લી પછી લોર્ડ કાર્નવાલીસ બીજાવાર નીમાયા. પણ ઇ. સ. ૧૮૦૫ માં રસ્તામાં આવતા તે મરણ પામ્યા.

ત્યાર પછી સર જ્યોર્જ બારો નીમાયા. તેમના પછી લોર્ડ મીન્ટો ઇ. સ. ૧૮૦૭ માં ગવર્નર જનરલ થઇને હિન્દમાં આવ્યા. પરદેશી રાજ્યો હિન્દુસ્તાન ઉપર ચઢાઇ કરશે, તો હિન્દની પ્રજા દુઃખમાં હોમાશે એવી અનેક આપણી લાગણી ઉરમાં ધરી, શાણુ સુવિચારશીલ નામદાર લોર્ડ મીન્ટો સાહેબે ધરાનના શાહને સાં એલચી તરીકે, માલકમ સાહેબને અને પંજાબના રાજા રણજીતસિંહ પાસે મેટકાફ સાહેબને તથા કાબુલના અમીરના રાજ્યમાં એલફિન્સ્ટન

સાહેબને મોકલી અંદોઅસ્ત કર્યો. એટલુંજ નહિ, પણ સિંધના અમીરો સાથે તે માટે ગોઠવણ કરી. ઇ. સ. ૧૮૧૪ માં કમ્પનીના પટાની મૂલત પૂરી થવાથી, કમ્પનીને નવી સનંદ મળી. ચતુર, દીર્ઘ-દ્રષ્ટિવાળા મહાન પુરુષ (લોર્ડ મીન્ટો સાહેબ) ને આપણાં લલા માટે અનેક મહાન કાર્યો કરવાનાં આકી હતાં. અને તેમને માટે તેઓ સાહેબે અંદોઅસ્ત કરવાનો વિચાર કર્યો હતો. દરમ્યાન માયાળુ મીન્ટો સાહેબ વીઝાયત પધારવાથી તે અંધ રહ્યાં.

લોર્ડ મીન્ટો પછી લોર્ડ હેસ્ટિંગ્સ ગવર્નર જનરલ થયા. જુલમી, કાળતી વિકાળ આળ જેવા, નિર્દય, હત્યારા, ઠગારા, પિંઢારા જેમાં કાળી, ભીલ, ગોસાઈ, બહારવટીઆ વિગેરે હલ્લકી જતો દાખલ થઈ, અમૂક સરદારના હાથ નીચે રહી, લૂટફાટ અને મારફાડ કરતા. અને તેઓ મધ્ય હિન્દુસ્તાનમાં રહેતા. તેઓ દશરા પછી ટોળાઓ આંધી, ગામડાં લૂટવાને નીકળતા લોકોને મોઢે રાખનાં તથા મર્યાના તોઅરા આંધીને તથા માણસને શરીરે તેલમાં બોજેલાં ચીંચરા વીંટીને સળગાવી, ધન મનાવતા. ગામડાં આળતાં અને લોકોને અનેક તરેહથી પીડતાં. એ લોકોના મૂખ્ય સરદારો અમીરખાન, કરીમખાન, ચીતુ અને વસીલમહમદ મૂખ્ય હતા.

દયાળુ ગવર્નર જનરલ લોર્ડ હેસ્ટિંગ્સે પિંઢારાનાં મૂળ કાઢી નાંખી, આપણને સદાને માટે નિર્ભય, સુખી અને સુભાગી કર્યો. દયાળુ પીતાએ-પીતાઓએ દયાની ઉછગતી ઉર્મીથી આપણને સર્વદા ખ્યારા ગણી, પાલન કર્યું. પાલન કરે છે અને પાલન કરશે. ઉપરનાં પિંઢારનાં એક દ્રષ્ટાંત જેવા, અનેક સુપૂન્યો કરી, આપણને પાળ્યાં

અચાવ્યાં, ઉગાર્યાં જીવાડ્યાં. દુઃખ સાગરનાં કુખતાં નાવમાંથી પોતે અથાગ કૃષ્ટ સહી, આપણને સુખરૂપ ગુલામ પુલની સુંદર શૈયા ઉપર પોઢાડ્યાં.

દયાળુ લોડ હેસ્ટિંગ્સ પછી લોડ આમહર્સ્ટ ગવર્નર જનરલ નીમાયા. તેણે બ્રહ્મી લોક સાથે લઢાઈ કરી, જીત મેળવી અને ભરત-પુરનો કિલ્લો કબજો કર્યો.

ઇ. સ. ૧૮૨૮ માં દયાળુ ગવર્નર જનરલ લોડ વિલિયમ બેન્ટિક આવ્યા. તેઓ નામદારે ન્યાય ખાતામાં સુધારો કર્યો. જડજથી ઉતરતા દરજ્જાની સદર અમીન, મુનસફ, વિગેરેની કોર્ટો કાઢી. તે જગા દેશીઓને આપવાનું ઠરાવ્યું. તેમજ કોર્ટોમાં ફારસી ભાષામાં કામ ચાલતું, તે અટકાવી, સ્થાનિક દેશી બોલીમાં કામ ચલાવવા હુકમ કર્યો. દેશીઓને ફગવણી આપવા માટે અંગ્રેજી સ્કુલો તથા વૈદ્યક શીખવવાની પાઠશાળાઓ સ્થપાઈ તેઓ માન્યરે સતિ થવાનો, નરમેઘ કરવાનો અને દીકરીઓને દૂધ પીતી કરવાનો રીવાજ બંધ કર્યો. લૂચ્યા, હત્યારા, ઠગારા ઠગ લોકો જત્રાળુઓને અને મુસાફરોને ઠગીને મારી નાંખતા. અને તેનું સર્વસ્વ લઈ લેતા, તેમને શોધી કાઢી ઉઘમે લગાડ્યા. હિન્દુસ્તાનમાંથી વિદ્વાયત જવા માટે મિસરને માર્ગે નવા રસ્તાની શોધ થવાથી આગમોટો શરૂ થઈ. જેથી આશરે પાંચ માસને બદલે આશરે એક માસમાં વિદ્વાયત પહોંચાય તેવી સરલતા થઈ.

ઇ. સ. ૧૮૩૫ માં દયાળુ લોડ વિલિયમ બેન્ટિક વિદાય થયા પછી, સર ચાર્લ્સ મેટકાફ, લોડ આકલ્હાંડ, લોડ એલનબરો, લોડ

હાર્ડિંગ, લોર્ડ દલહૌસી, લોર્ડ કાનિંગ ગર્વનર જનરલો થયા.

લોર્ડ કાનિંગના સમયમાં દયાળુ રાજ્યમાતા મહારાણી વિક્ટોરીઆએ તા. ૧ નવેમ્બર ઇ. સ. ૧૮૫૮ ને દિવસે હિન્દની પ્રજાને પોતાના ઉદાર અને દયાળુ દ્વિતી માણી આપી, હિન્દનું રાજ્ય કંપની પાસેની પોતાને હસ્તક લીધાનું જાહેર કીધું. દયાળુ રાજ્યમાતા મહારાણી વિક્ટોરીઆએ કંપની પાસેથી હિન્દનું રાજ્ય પોતાના હસ્તકમાં લઈ, ગવરનર જનરલને પોતાના પ્રતિનિધી કે “વાયસરોય” ઠરાવ્યા. તથા તેના ઉપર દેખરેખ રાખવાને બ્રિટીશ રાજ્યના પ્રધાન મંડળમાં એક સેક્રેટરી નીમી, તેને સલાહ આપવાને પંદર કૌન્સિલરો નીમ્યા. એ પંદરમાના આઠ હિન્દુસ્તાનમાં નોકરી કરી આવેલા અનુભવી જોષએ, એવો ઠરાવ કર્યો. ઇ. સ. ૧૮૫૮ માં રેલવે તથા નહેરો વધારી, નવો ફાજદારી કાયદો ચલાવ્યો, અને કાગળની નોટો ચલાવી તથા જેને દેશ નિકાલની સજા થાય, તેને આન્દામાન ટાપુમાં મોકલવા માંડ્યા.

ઇ. સ. ૧૮૬૨ માં લોર્ડ એલ્જન વાયસરોય થયા. તેમના પછી લોર્ડ લોરેન્સ, લોર્ડ મેયો, લોર્ડ નોર્થબ્રુક, લોર્ડ લીટન, લોર્ડ રીપન, લોર્ડ ડફ્રિન, લોર્ડ એલ્જન, લોર્ડ કર્ઝન, અને લોર્ડ મિન્ટો વાયસરોય થયા.

નામદાર લોર્ડ મિન્ટો વાયસરોયના પછી હિન્દના (આપણા) ઉપર ચાલતા સમયમાં એટલે ઇ. સ. ૧૯૧૪ ના વર્ષમાં (આજે) અને તે પછીના વર્ષો (સમય) માં માયાળુ, દયાળુ, શાણુ અને બહા માનવંતા નામદાર લોર્ડ હાર્ડિંગ વાયસરોય (દયાળુ પીતા.)

હિન્દના વાયસરોય પદ ઉપર ખીરાજી છે અને ખીરાજીશી. આપણા દયાળુ પીતા (નામદાર લોર્ડ હાર્ડિંગ) હિન્દનું (આપણું) હિત કરવા અહોનિષ અથાગ શ્રમ લીએ છે. શાણુ પીતા આપણને સર્વદા સમ્પૂર્ણ સુખી અને સુભાગી જોવા હોશીકા છે. દયાળુ અને ઉદાર પીતા આપણાં હસ્તા અને આનન્દિત મૂખડાં જોવાને, સર્વદા રાખવાને સદા સુકીર્તિવંત છે.

“ નામદાર લોર્ડ હાર્ડિંગ વાયસરોય (દયાળુ પીતા) અખંડ ઉન્નવળ, સર્વદા સમ્પૂર્ણ સુખી અને દીર્ઘાયુષી થાઓ. ”

મુકદ્દમા ૨ જું.

આપણી આધુનિક સ્થિતિ,

આપણાં પૂર્વજો—દાદાઓ (આપણે) આગળનાં જમાનામાં સમયમાં અતિશય દુર્દશા અને દુઃખ ભોગવતાં હતાં. મામાળુ દયાળુ દેતાળુ—પ્રેમાળુ અને ભક્ષા ધિરીશ રાજ્યની આપણાં દેશ (હિન્દ) માં શરૂઆત નહોતી થઇ, ત્યાં સુધી આપણી દુર્દશાની સીમા નહોતી. રજપુત રાજ્યોના કુસંપ, મુસલમાન બાદશાહોની હિન્દ ઉપર ક્યારીઓ, કેટલાક ઝુનુની, તામસી રાજ્ય લોભી, ધનલોભી અને ધ-

માંધ પુરૂષોએ હિન્દની કરેલી ખુન ખરાખી પિંઢારા અને ઠગ સો-
 કાનો ત્રાસ, આપણને હેદન બેદન કરી નાંખવાને પૂરતો હતો. જી-
 લમી ઝનુની લૂટારાઓ અને બીલામણા બારવડીઆઓ દિવસ અને
 રાત આપણને લયમાં રાખતા. ખેડુનો પોતાનો ખેતીનો ઉદ્યોગ
 નિભયતાથી કરી શકતા નહીં, નિર્દય, ધાતરી, હસારા અને ઠગારા
 લૂટારા ખેડુનોનાં બીયા સુદ્ધાંત લઈ લેતાં, વહેપારી લોકોથી એક
 ગામથી બીજે ગામ સહેલથી જઈ શકાતું નહિં, કારીગર લોકોને પણ
 અતિશય ત્રાસ હતો. લોકો પોતાનાં જનમાલનું રક્ષણ કરવાને માટે
 સદા ગિન્તાતુર રહેતા. રાત્રિની ગાઢ નિદ્રામાંથી જીલમી લૂટારાઓના
 લયંકર ત્રાસ અને વિકાળ કૃત્યનો લય ખાઈ, લોકો ઝપડી ઉઠતાં,
 જાગી ઉઠતાં તરફડીઆ મારતાં. લય અને વેદનાથી તેમનાં હૃદય ચી-
 રાઈ જતાં. નિર્દોષ અબળાઓ અને કુમળા બાળકો અબાગીઆ
 પુરૂષોની નજર સમક્ષ રહે સાર્થ જતાં. જે સ્થળોએ થોડાંજ સમય
 પહેલાં આનંદના ધ્વની થતાં હતા. નિર્દોષ સુકુમાર ભૂલકાંઓ (બા-
 બાળકો) અને સુંદર મનમોહન મોહનાઓ પતિની ગાદમાં સુખકર
 શૈયા ઉપર સજીત થયેલાં હતાં. તેજ સ્થળે તેજ શૈયા ઉપર અને
 તેજ ભૂલકાં (બાળકો) તથા તેજ યુવાગનાંઓનાં લોહીથી છલકાતી
 નદી, કુમળા, કોમળ, કુણા, અને કમળ સરખાં મૂખવાળા ગુલાબ
 પુષ્પો (બાળકો) ને કરમાઈ ગયેલાં જોઈ, નિર્દયતા હિન્દનેજ માટે
 સરખાએલી હોવી જોઈએ. એમ દિનભાગી ઉગરેલાં માનવા લાગ્યાં
 કોમળ કુમારોની કારમી ચીચીઆરીઓ, અબાગી અબળાઓનું હૈયાં-
 કાટ રૂદન અને સ્વર્ગને બદલે સ્મશાન એ આપણને શું ઓછું દુઃખ-
 કર હતું ? જે બાળકો થોડીજવાર પહેલાં કાલુથેલું ખોલી, મોતાને

કહે વળગી પડતાં, પત્નિ પુત્રનેનીહાળી, પતિ સાંમું સમિત હાસ્ય કરતી. તેજ આળસ અને પત્નિઓ રાખમાં રોળાઇ ગયાં. ભૂમિમાં બેદાઇ ગયાં. સુંદર મનહર મૂખડાંઓ છેદન, બેદન, અને મર્દન થઇ ગયાં. એ દિન્દની શું ઓછી દર્દશા હતી? મુસલમાન બાદશાહોની દિન્દ ઉપર સ્વારીઓ કેટલાક જુવમી અને ધર્માધ રાજાઓનાં આપ વડાઇનાં જુરાં ફૂલ. પિંઢારા, ઠગ, લૂટારા અને બહારવટીઓ-ઓનો ભયંકર ત્રાસ એ આપણાં દુર્ભાગ્યનાં સાધનો, આપણને સ-મુર્ણુ દુઃખદમય નીવડવાને પૂરતાં સામર્થ્યવાન હતાં.

દ્રષ્ટાંત તરીકે.

સોમનાથ ઉપર મહમદ ગીઝનીની સ્વારી.

ઈ. સ. ૧૦૨૪ માં મહમદ ગીઝનીએ કાઠિયાવાડમાં આવેલા પ્રભાસપાટણ પાસે સોમનાથ ઉપર સ્વારી કરી. ધણાં માણસોના સંહાર કરી, મહમદ સોમનાથનાં શિવાલયમાં પેઠા, મહમદે મૂર્તિ ભાંગવા માંડી ત્યારે બ્રાહ્મણોએ તેને ધણાં કાલાવાલા કરી કહ્યું કે “તમે મૂર્તિ ન ભાંગો તો તેના બદલામાં અમે તમને પાંચ કરોડ રૂપીઆ જોટલું ધન આપીએ.” મહમદે કુર સાદે કહ્યું.

(ભારતખંડનો સરળ ઇતિહાસ.)

“હું મૂર્તિઓનો વેચનાર નથી. હું તો મૂર્તિનું ખંડન કરનાર મહમદ છું.”

એમ કહી તેણે તે મોટી મૂર્તિ ઉપર પોતાની પાસેની ભો-
ઠાની ડાંગ વડે ભેરથી ધા ક્યો અને તેના કકડે કકડા કરી નાંખ્યા,
(હિન્દુસ્તાનના ઇતિહાસમાંથી સહેલી વાર્તાઓ.)

(ઇ. માર્કન. ખી. એ. એફ. આર. જી. એસ, એમ. એ. એસ.)
મહમૂદ આશરે આઠ કરોડ રૂપીઆની દોલત લૂંટી, ગીઝની મયો-
(ભરતખંડનો સરસ ઇતિહાસ.)

નાદીરશાહની દિલ્લીમાં કતલ.

ઇ. સ. ૧૭૩૮ માં ઇરાનના બાદશાહ નાદીરશાહે હિન્દ ઉપર
સ્વારી કરી. કરનાલ આગળ હિન્દી અને ઇરાની લશ્કરનો મુકાબલો
થયો. તેમાં મોગલાઇ સૈન્ય હાર્યું અને બાદશાહ નિર્જન અને સાદ-
તમાં નાદીરશાહને શરણે થયાં. ઇ. સ. ૧૭૩૯ માં નાદીરશાહે દિલ્લી
આવી, દિલ્લીની પ્રજાને દુઃખ નહીં દેવાનો પોતાના લશ્કરને હુકમ
ક્યો. પણ ખીજે દિવસે શહેરમાં નાદીરશાહ મરાયાની ખોટી ખુમ
પડી. જેથી શહેરના લોકો ઇરાનીઓ ઉપર ત્રુટી પડ્યાં. ને તેમને
મારી નાંખ્યા. તેથી નાદીરશાહે શહેરમાં કતલ ચલાવવાની આજ્ઞા
કરી. અને ફક્ત થોડાજ વખતમાં ત્રીશહજાર માણસોનો ઘાણુ કાઢ્યો.
નાદીરશાહ સુમારે વીશથી ત્રીશ કરોડ સુધીની દોલત મયુરાસન અને
કિમ્મત હીરો કોહીનુર લઇ, પાછો ઇરાન ગયો.

“ હિન્દની પ્રજા ! ત્હારા આગળનાં અથાગ દુઃખનાં ઢગલાને
સાંઘ કરી, તને દુઃખોમાંથી ઉગારનાર ” માયાળુ અંગ્રેજ અને દયાળુ
પીતા નામદાર શહેનશાહ પાંચમા જ્યોર્જના અખંડ ઉજવણ અધિકર.

સુખતાપ અને દીર્ઘાયુષ માટે પરમ કૃપાળુ પ્રભુ પાસે અહોનિશ્ચ દીનતાથી નમ્ર પ્રાર્થના કર. ”

આપણને (હિન્દની પ્રજાને આપણાં દાદાઓને) દુઃખ દેનારું દુઃખ કરનાર જીવમગારો ક્યાં ? અને ક્યાં ? આપણાં દયાળુ માયાળુ, પ્રેરણકારી, બહા, શાણુ, સુવિચારશીલ, ઉદ્યોગી, આગ્રહી, ખંતીલા, હોશીયાર, દ્રઢ મનની, ધૈર્યવાન, બુદ્ધિશાળી, વિનયી અંગ્રેજો દર્શાવે તરીકે,—

તા. ૩૧ મી જાન્યુવારી ઇ. સ. ૧૮૮૨ ને દિવસે સવારે દશ વાગે લંડન શહેરમાં એક જગાએ આગ લાગી હતી. આગ જોત જોતામાં આસપાસનાં ઘરોમાં ફેલાઈ ગઈ. જે ઘરોમાં આગ ફેલાઈ હતી. તેમાંથી ત્રણ માણસો ધરતી બહાર નીકળી શક્યા નહોતાં, ઘરોનાં દાદર સળગતા હતા. તેથી તેઓ બારીવાટે કુદવાનો વિચાર કરવા લાગ્યા. પણ તેમ કરવાથી પડી મરે તેમ હતું. આગ જોવાને એકઠાં થયેલાં માણસોમાંથી એક છુટ સાફ કરનાર છોકરો આશરે ૧૨-૧૩ વર્ષની ઉંમરનો હતો. તેનું નામ “ ચારલી વાઇટ ” હતું. આગવાળી જગાની નજીક એક ટેલીગ્રાફનો થાંભલો બોંયમાં દાટાયેલો હતો. તે થાંભલો આગવાળી જગ્યાથી એવે સ્થળે હતો કે જો તેનો તાર વિનાનો છાપરામાં હુક મારીને બરાવેલો બીજો છેડો ઘાઇ છુટો કરી શકે, તો તે છેડો બારીના મધ્ય ભાગે લટકતો થાય, અને તે છેડો જમીને પોતાને કે તારને જરાપણ નુકસાન ન થતાં, તે સહી-સલામત નીચે ઉતરી શકે. ચારલી વાઇટે દયાખાધ પ્રેરણકારી વૃત્તિથી પોતાના જીવનાં જોખમે અતિશય કષ્ટ સહી, બહાદુરીથી અને હિંમતથી

તે છેડો છુટો કર્યો. લટકતા પ્રયેક્ષા છેડાની મદદથી બળતાં ધરમાંથી ત્રણ માણસો બહાર રસ્તા ઉપર હંતરી આવ્યા. અને તેમના જીવ બચ્યા.

“ પ્રિય વાંચનાર ! દક્ષ એક ગુટ સાફ કરનાર નાનો અંગ્રેજ છોકરો આટલો બધો દયાળુ છે. તે પછી બીજા વિદ્વાન અને મહાન અંગ્રેજોમાં કેટલી વધારે દયા હશે, તેનો ખ્યાલ કરવાની હું તમનેજ પ્રાર્થના કરું છું.

પ્રકરણ ૩ મું.

આજની આપણી સુખદ સ્થિતિ,

આજે આપણે માયાળુ બ્રિટીશ સરકારનાં રાજ્યથી સમ્પૂર્ણ સુખદ અવસ્થામાં છીએ. માયાળુ બ્રિટન (સત્તા અંગ્રેજ) અને શાણા બ્રિટીશ સરકારે તથા દયાળુ પીતા (નામદાર શહેનશાહ પાંચમા જ્યોર્જ—ગૌડ ઓફ ઇન્ડિયા) એ આપણને સર્વદા સમ્પૂર્ણ સુખી કરવાને અસહ્ય શ્રમ સહ્યો છે. સહે છે અને સહેશે. શરૂઆતમાં આપણને જીવનમગારોનાં જીવનની અને વિકાળ પંખમાંથી બચાવી રક્ષણ કર્યું. શરૂઆતમાં ત્યારબાદ આપણને સુખી કરવા માટેજ. સર્વદા સમ્પૂર્ણ સુખી જોવા માટેજ આપણાં કુરીવાજો છોડાવ્યાં પછી

આપણને સુશિક્ષણ આપવા. માટે અને કેળવણીમાં તથા આહાર બેવડા માટે શાળાઓ સ્થાપી ત્યાર પછી આપણા શરીરની આરોગ્યતા માટે વૈદક ખાતું શિતળા ખાતું વિગેરેની યોજનાઓ ધડી, તેને માટે અથાગ શ્રમ સહી.

દ્રષ્ટાંત તરીકે.—

નામદાર લોર્ડ રીપને લોકલ ફન્ડ અને મ્યુનિસિપાલિટી (શહેર સુધરાઈ ખાતું) નો વહીવટ દેશી લોક તરફથી નીમાએના પ્રતિનિધીઓની મારફત ચાલે, એવો “ લોકલ સેલ્ફ ગવર્નમેન્ટ ” ચલાવવાનો ધારો તા. ૧૮ મી મે ઇ. સ. ૧૮૮૪ ને રાજ કર્યો, એ ધારા પ્રમાણે હજુ વહીવટ ચાલે છે.

નામદાર વાઈસરોય લોર્ડ ડફરીનના માયાળુ ભલા પત્ની લેડી ડફરીનની મદદથી હિન્દની સ્ત્રીઓની સુખાકારી જાળવવા માટે ઇંગ્લેન્ડથી સ્ત્રી દાક્તરો બોલાવી, આ કામને માટે હિન્દ અને ઇંગ્લેન્ડ એ બંને દેશોમાંથી ઘણા પૈસા એકઠા કરી, એક ફન્ડ ઉભું કરવામાં આવ્યું તેને,—“ લેડી ડફરીન ફન્ડ ” કહે છે.

ભક્ષા, માયાળુ અને દયાળુ પીતાઓએ આપણાં સુખને માટે અથાગ શ્રમ સહેવામાં જરાપણ ન્યુનતા રાખી નથી.

“ ભક્ષા અંગ્રેજ અને દયાળુ પીતા (નામદાર રાહેનશાહ પાંચમા જ્યોર્જ.) ”

ધણુ જીવો, ધણુ જીવો, ધણુ જીવો.

ત્યારબાદ નહેરો, સડકો, રેલ્વે પોસ્ટખાતું, ટેલિગ્રાફ ખાતું ઇ-

આદિક, આપણાં સુખનાં સર્વોત્તમ શ્રેષ્ઠ સાધનો નામદાર બ્રિટીશ સરકાર તરફથી કરવામાં આવ્યાં. જે મુસાફરી બંધાં ખર્ચે બધી સુશીમને વધારે ફિવસમાં થતી. તેજ મુસાફરી આપણે બંધાંજ ઓછા અર્થથી બધીજ સહેલાઈથી અને બધીજ ટુંક મુદતમાં અતિશય આનંદથી કરી શકીએ છીએ. જે ખીનાથી સર્વ કાષ્ટ માહીતગાર છે. તેજ મુજબ પોસ્ટ (ટપાલ) ખાતું આપણને કેટલા સુખ અને સ્વગવડ ભર્યું છે, તેના માટે યાદ લાવો. આગળના જમાનામાં બહા-રગામ કાષ્ટને પત્ર મોકલવો હોય, ત્યારે ખેપીઆ (કાસદની) ની મારફત મોકલવો પડતો. જેમાં ખર્ચ અને વખત વધારે જતો. તેજ પત્ર બંધાંજ દુરનાં વિભાગમાં (આખા હિન્દુસ્તાનમાં) ફક્ત એક પૈસો (પા આનો) ખર્ચવાથી ઓછા વખતમાં જઈ શકે છે. તે સિવાય યુરોપ, આફ્રિકા, ચીન, જાપાન અને અમેરિકા ઇત્યાદિક દુરનાં દેશોમાં પણ ઓછા ખર્ચે સહેલાઈથી ટુંક મુદતમાં કાગળો, મનીઓર્ડરો, પારસલો, રજીસ્ટરો બુકપેકેટો વિગેરે પોસ્ટખાતાને લખતી તમામ ચીજો જઈ આવી શકે છે. દરેક ખાતાઓ અતિશય બાહોશ અને અનુભવી કારભારીઓને એવી સલાહ અને સરકારથી સ્ત્રોપવામાં આવે છે કે સર્વ ખાતાઓ બહુજ નિયમીતપણે અતિશય સ્વચ્છ અને સરકારથી ડહાપણુ પૂર્વક દરેક પ્રસંગે દરેક બાબતોમાં દરેક રીતે આપણાં લાભ અને હિત જળવાય, તેવી રીતે ચલાવવામાં આવે છે.

માયાળુ અંગ્રેજોએ, ભક્ષા, શાણા, બાહોશ, મળતાવડા, દીર્ઘ-દષ્ટિવાળા, સુનિયારશીલ, દયાળુ અને ઉદાર મનના અંગ્રેજ અમલ-

કારોએ અને દયાસિન્ધુ દયાળુ પીતા નામદાર બ્રિટીશ સરકારે આ-
શ્ચુને સર્વદા સમ્પૂર્ણ સર્વોત્તમ સુખ આપવા માટે ઉત્તમોત્તમ
અધિક સાધનો યોજેલાં છે. યોજે છે અને યોજશે.

બ્રિટીશ રાજ્યની દયા, ન્યાય, સુખ ભોગવવાં પરમકૃપાળુ પર-
માત્માએ આપણને લાભશાળી બનાવ્યાં છે, એજ આપણાં સુખનો
શ્રેષ્ઠોત્તમ સ્ત્રી છે.

“ નામદાર શહેનશાહ પાંચમા ન્યોબ્ અખંડ ઉજવણી
અમર રહે. ”

૫૬૨૫૮ ૪ થું.

પ્રાસંગિક વૃતાન્ત.

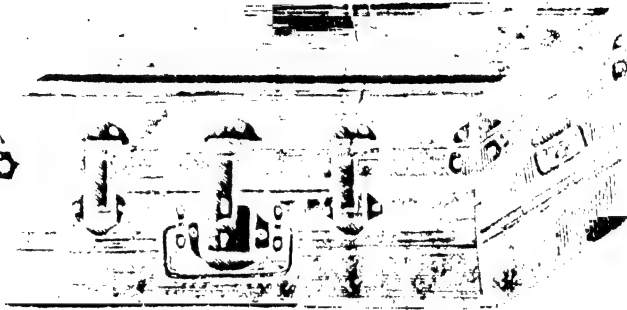
નામદાર બ્રિટીશ સરકારના દયાળુ દીલસોજી ભર્યા શાણપણ
અને ઉત્સાહથી હિન્દનાં હિતમાં સંયુક્ત પ્રયાસોમાં “ ઇન્ડિયન
નેશનલ કોન્ગ્રેસ, આ ઇલાકામાં સર્વેન્ટસ ઓફ ઇન્ડિયા સોસાયટી
(હિન્દ સેવક મંડળ) બોમ્બે પ્રેસીડન્સ એસોસિએશન, મુંબાઇની
સોશિયલ સર્વિસ લીગ, સેવાસદન, ગુજરાતી હિન્દુ સ્ત્રી મંડળ
અનાથાશ્રમો, અને વનિતા વિશ્રામ જેવી અનેક સંસ્થાઓ વખાણવા
લાયક કાર્ય કરે છે.

નામદાર દીલસોજ માયાળુ બ્રિટીશ સરકાર આપણે (હિન્દ) ને અકસ્માત, આક્રમ અને આપત્તિ સમયે સર્વોત્તમ સહાયતા આપે છે. પાલીતાણા, મહી અને નર્મદાની તથા બંગાળાની દામોદર રક્ષાને ભયંકર ત્રાસ, દયાળુ બ્રિટીશ સરકારની દીલસોજ દયાળુ લાગણી અને ઉદાર મહદંતીજ આપણે વિસરવા પામ્યા છીએ.

નામદાર બ્રિટીશ સરકારનાં અનેક ઉજવળ, શુભ, સારા કાર્યો કાનપુર મસ્જીદના ઝખઝખાં નામદાર દીલસોજ દયાળુ વાઇસરોયની સદ્વૃત્તિ, મહેરબાન માનવંતા આ. પ્રભાશંકર દલપતરામ પટ્ટણીની કારોબારી કાઉન્સિલમાં તથા મહેરબાન માનવંતા સૈયદ સમશુદીન મિયા કાદરીની કલેક્ટર તરીકે થયેલી નિમણૂકો આપણાં ઉપરની અનાદ, અધિક ઉદારવૃત્તિનાં જુજ દ્રષ્ટાંતો છે.

જલા હિન્દની ભલી પ્રજાને નામદાર દીલસોજ દયાળુ વાઇસરોયની પધરામણી વખતે તેમનાપર ફેંકાયલા બોમ્બની આપત્તિમાંથી તેઓ માન્યવર બચી ગયા, તે સમયમાં આપણાં દેશ (હિન્દ)માં તેમના જન્મ દિવસ ગઇ તા. ૨૦ મી જુને પુરી ધામધુમ સાથે ઉજવાયલા ચિટ્કૂન્સ ડે (બાળકોને તેહવાર) ને પ્રસંગે, જે ઉજવરંગ, ઉમંગ, વફાદારી અને સદ્ભાવની પૂન્ય ભાવના પ્રદર્શિત કરી, અને બોમ્બ ફેંકવાના દુષ્કાર્ય પ્રત્યે જે સખ્ત નાપસંદગી તથા તિરસ્કાર, અને એવાં નીચાં કૃલ કરનારાઓ પ્રત્યે શીટકાર અને ધિક્કાર બતાવ્યા હતાં. તેને માટે અને તેવી સદ્ભાવનાઓની સમ્પૂર્ણ ભક્તિ માટે ધન્યવાદ ધટે છે.

જાણીતી અને નામીયી ગંજીવર ટ્રંક ફેક્ટરી.

મજબૂત, સુંદર, સર્વોત્તમ કામ અને વ્યાજબી દામ
એજ અમારો ખાસ મુદ્રાલેખ છે.

અમારી ફેક્ટરીમાં ટ્રંક, બચ્ચાંની પાકીટો, કેશબોક્ષ
જ્યાબંધ તથા છુટક કીફાયત લાવ મળશે. બહાર આમનાં
ઓર્ડરો ઉપર પૂરતું ધ્યાન આપવામાં આવે છે. ઓર્ડર
મુજમ મનપ્રસંદ કામ તાકીદે કરી આપવામાં આવે છે.

બહોળે ખર્ચે ઉત્તમ મશીનથી કરવામાં આવતું સફાઈ-
દાર કામ આયતના સમાન છે.

પધારો,
ખાત્રી કરો.

માલેક—તહેરા થાવરભાઈ અલીભાઈ રાજકોટવાલા.
ડ. દાણાપીઠ—અમદાવાદ.

અતિ સ્વાદીષ્ટ અને અપૂલ્ક અસર કરનાર!!

॥ અમિરિ અમૃત ચૂર્ણ ॥

અનેક રજવાડાઓમાં તથા અમીર ઉમરાવોમાં ઘણુજ પ્રિય થઈ પડેલ, અતિ સ્વાદીષ્ટ અને નીચેના વિકારોને નિર્મૂળ કરી રાગીને રોગ મુક્ત કરે છે. અને નિરોગીને આરોગ્યતામાં વધારો કરી નીચ-મિત ખુલાસા સાથે દસ્ત આવી, આળસ અને જોડેલીને બાંધ કરે છે.

મંદાગ્ની, ઝાડા, શળ, અચ્ચી, આક્રો, ઉલ્ટી, આંકડી, ગુલ્મ-વાત, પેટનું ચઢવું, છાતીમાં થતી મુંઝવણ, વિગેરે ઉપર બહુજ ઉત્તમ ફાયદો આપે છે. પાનસોપારી બદલ મૂખ સુદ્ધી માટે નિર્ભય રીતે અવારનવાર તેનો ઉપયોગ કરી શકાય છે.

ફક્ત એક વખત ઉપયોગ કરી અનુભવો.

કીં. ૦—૪—૦ સીશીના, રતલ એકના રૂ. ૧—૮—૦.

વૈદ્ય ચતુર્ભૂજ દામોદર ઠાકર.

ચિંબણ,

પોર-તારાપુર.

તમને મોહની કેણું લગાડી,

હમવાલાના ઓઘે શુભસનખાહારે,
હમવાલાના ધી રંજન હેરઓપલે,
હમવાલાના જગતવિલાસ હેરઓપલે,
હમવાલાના કંચનકેશી હેરઓપલે,
હમવાલાની અમૃતકલાઓએ,
હમવાલાના શીવર મીક્ષચરે,
હમવાલાના નેત્રદીપક પાઉડરે,

અને તે સીવાય મી. હમવાલા કેમીકલ વર્કસમાં જનતી દરેક ચીજોની ઉત્તમતાએ મને મોહની લગાડી છે.

દરાજ નથી મટતી એવું સાબીત કરનારને રૂપીઆ
૧૦૦ નું ઇનામ.

હમવાલાનું દરાજનું મલમ વાપરો,

હેર વૉશ પાવડર.

જે આખી દુનિયામાં સૃષ્ટિ બાલ ધોવાતી અને બાલની ચીકણકાદવાની ઉત્તમતા ધરાવે છે, જેથી સ્ત્રી પુરુષોને પ્રીય થઈ પડેલ છે નમુનો ફ્રી લખો:-

હમવાલા કેમીકલ વર્કસ,

ટંકમાળ નાકા—અમદાવાદ.

ગુજરાતનું એક ભરપાપાત્ર ઠેકાણું

કે જ્યાં અગાડી

સુધરેલી મીઠટમ મુજબ કેળવાયલા કારીગરોથી તૈયાર
સાંભાળના : મશીન પોલીસ !! દાર્ગીનાઓ !!! ન
અપદુરે દેશનોનો જગોરોડે લેયાર છે.

અસાધારણ ધમાલમાંથી આડે નિયમીત પસાર થ

ધાંલીજી જુવેલરી, રોડગોલ્ડ જુવેલરી, અને ખાન
ખેંચનારી ચાંદીની ભેટ આપવા લાયક સેંકડો
ચાંદીનો મોટો જથ્થો જવાને પુલે છે.

ખીલીઆનકટના હીરાઓ, પાના, આણેક, માતી, વીગેરે દરેક
જાતનાં જવેરાતના દાર્ગીનાઓ અને છુટક જવેરાત સંબંધીનું તમામ
કામકાજ ઘણીજ સંતોષકારક રીતે બજવાય છે.

રોયલ જુવેલરી માર્ટ.

પ્રો. મુલચંદ આશારામ જુવેલર્સ.

૪૫૬ રીચીરોડ,

અમદાવાદ.

